

Or Vitalis over leergang 'Medezeggenschap met effect'

'We staan meer op de kaart'

De or van de Vitalis WoonZorg Groep, gevestigd in Eindhoven, heeft de afgelopen twee jaar de leergang 'Medezeggenschap met Effect' gevolgd. Vitalis heeft 2500 medewerkers, verspreid over verschillende clusters en locaties, elf or-leden en zeven oc's.

Door Isaäk Mol

- Van het centrum naar de zijlijn
- Makkelijker acteren naar bestuur
- Meer reflectie

Wilma Verhoef (l) en Nina van Laanen (r)

De or van de Vitalis WoonZorg Groep kenmerkte zich twee jaar geleden door een actieve rol van de voorzitter en ambtelijk secretaris die door de minder actieve or-leden stilzwijgend werd geaccepteerd. Probleem daarbij was dat de or weinig als groep naar buiten trad en dat standpunten te weinig door de or-leden gezamenlijk gedragen werden. De or zou aan invloed winnen als het DB meer in een faciliterende, sturende rol zou kunnen komen en de andere or-leden zich in hun or-rol zouden ontwikkelen.

In de leergang 'Medezeggenschap met effect' is elk or-lid individueel aangesproken op zijn of haar ambitie en is in de praktijk stappen gaan zetten. Wat is er sindsdien veranderd?

Nina van Laanen, ambtelijk secretaris: 'Persoonlijk heeft de leergang mij gebracht dat ik de or-leden duidelijk heb kunnen maken dat ik mij niet goed voelde in mijn rol als ambtelijk secretaris zoals deze werd ingevuld. De druk en verantwoordelijkheid waren groot en werden alleen maar groter.

Ik heb geleerd dat dat zowel aan de or ligt als aan mezelf. En dat ik er wat aan kan doen. Ik ben heel bewust vanuit het centrum, van zelf veel doen en dominant aanwezig zijn, teruggestapt naar de zijkant. En ik kan nu vanaf de zijlijn veel beter de taken doen die bij mijn functie horen.'

Wilma Verhoef, voorzitter: 'In het begin voelde ik me als voorzitter enorm verantwoordelijk. Dat ging zó ver dat ik dacht dat het aan mij lag als de vergadering niet goed liep. Ik wist niet goed hoe daarmee om te gaan, ervoer het als druk en nam het soms persoonlijk op. Tijdens de leergang kwam een doorbraak. Ik kijk nu anders naar de rol van voorzitter: ik deel verantwoordelijkheid, grijp anders in. Er zit ontspanning in hoe ik mijn rol en mijn verantwoordelijkheid oppak. De or staat sowieso veel meer op de kaart binnen Vitalis. We worden inmiddels bij alles vanaf het begin betrokken, maar ook uitgenodigd voor bijvoorbeeld bijeenkomsten van het hogere management. We hebben daar de afgelopen jaren, ook in het kader van de leergang, veel energie gestopt en zijn best trots op waar we nu staan.'

Medezeggenschap met Effect

De leergang 'Medezeggenschap met Effect' is gericht op het vergroten van de invloed van medezeggenschap door het trainen van kennis, vaardigheden en houding van or-leden. Dat gebeurt door met elke deelnemer bewust lastige situaties op te zoeken en daar gericht bij te coachen.

Doel hiervan is dat de or als geheel slagvaardiger wordt.

De training begint op individueel niveau met het in kaart brengen van de persoonlijke drijfveren en ambities. In de trainingen staan telkens enkele competenties centraal. De or-leden formuleren praktijkopdrachten op basis van de or-agenda die ze meteen kunnen gaan uitvoeren. Deze systematiek wordt gedurende het jaar volgehouden, waarbij de diepgang toeneemt en elk or-lid op zijn of haar eigen niveau groeit. Indien mogelijk wordt de raad van bestuur bij de leergang betrokken.

De leergang 'Medezeggenschap met Effect' past binnen de normale scholingsrechten van de or en alle onderdelen vallen onder GBIO-subsidie.

Nina van Laanen: 'Nu we vanaf het begin van het proces bij zaken betrokken zijn, moeten we die rol met de or invulling zien te geven. Wij zijn als DB natuurlijk het meest zichtbaar, maar proberen nadrukkelijk de andere or-leden ook in de positie te brengen dat ze in overleggen en werkgroepen de or vertegenwoordigen en meedoen.'

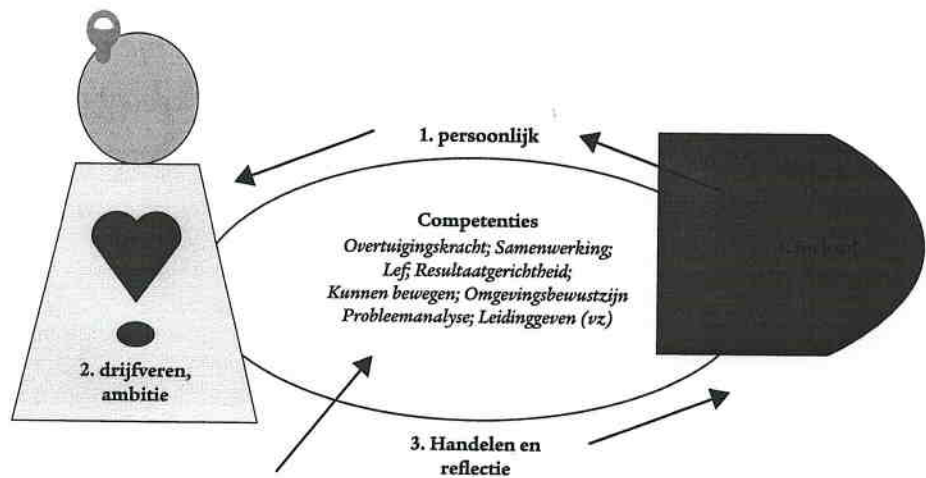
Wilma Verhoef: 'En dan moet je eerlijk zijn. We zijn allemaal een stuk sterker geworden, maar van de een kun je nu eenmaal meer verwachten dan van de ander. Je moet oppassen dat je voor sommige mensen de lat niet te hoog legt en je moet blijven koesteren wat ze bijdragen en inbrengen. Natuurlijk zou ik het liefste willen dat we allemaal uitmuntend zouden kunnen analyseren, het woord kunnen voeren, maar dat is nu eenmaal niet zo.'

Nina van Laanen: 'Voor mij is daarin het meest belangrijk dat je een *drive* hebt voor medezeggenschap. Als je die niet hebt, loop je kans vast te lopen in je functioneren als or-lid. Ik spreek daar nadrukkelijk over met or-leden. Dat is ook een ontwikkeling van onze groep, dat we dit bespreekbaar kunnen maken.'

Ben lid van de raad van bestuur tijdens de leergang: 'Duidelijk is dat wij de medezeggenschap serieuzer moeten nemen nu de or aan scherpte wint. Bijvoorbeeld door betere informatie te verschaffen en na te denken over hoe we de or kunnen betrekken.'

Wilma Verhoef: 'Ik zeg nu: ik ben de voorzitter. Niet voorzichtig, maar gewoon. Ik

Schema 2: Dynamisch ontwikkelmodel 'Medezeggenschap met Effect'

acteer gemakkelijker naar de raad van bestuur. Ben nu niet meteen tevreden met een antwoord. De raad van bestuur verwacht een kritische houding van ons en we voldoen daar steeds meer aan.'

Nina van Laanen:

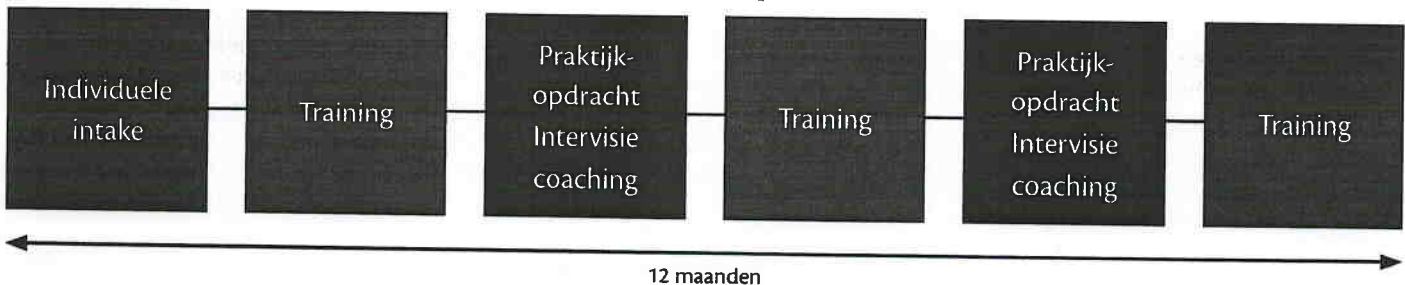
'Voor mij geldt dat ik meer coachend en begeleidend bezig ben. Ik benader de or-leden als ik zie dat ze moeite hebben met bepaalde zaken of situaties. Tegelijkertijd vragen de or-leden ook om hulp bij het vervullen van hun taak. Het verschil met de tijd vóór de leergang is dat nu bijvoorbeeld een notitie met de hele or wordt opgesteld; ik verwoord alleen de gedachten. Dat maakt dat het een notitie van ons allemaal wordt en dat geeft, buiten een goed gevoel, stevigheid, betrokkenheid en dynamiek aan de or. Zo moet het zijn.'

Wilma Verhoef: 'Door meer samenwerking, gezamenlijke doelen en meer reflectie, kunnen we als or meer aan en hebben we een sterkere positie. En meer invloed. Door ik denk ook een duidelijkere, soms kritischere maar per saldo betere verhouding met de raad van bestuur. Het is goed voor Vitalis als medezeggenschap effect heeft.'

Isaak Mol werkt als trainer, adviseur en coach voor onder meer ondernemingsraden, isaakmol@gmail.com

Op 24 mei 2011 verzorgen Nina van Laanen, Wilma Verhoef en Isaäk Mol een workshop over 'competenties als basis voor succesvolle medezeggenschap' op de workshopdag van Kluwer (www.orinformatie.nl/workshopdag)

Schema 1: Voorbeeld opbouw 'Medezeggenschap met Effect'. Aanpassing is mogelijk op basis van wensen van de or

12 maanden